

Inhoudsopgave

1	<i>Voorwoord</i>	3
2	<i>Hulp aan kinderen in Brazilië</i>	4
2.1	Hulp aan kinderen in risico situaties – Rio de Janeiro.....	4
2.2	Langdurige opvang van kinderen met problematische achtergrond – Minas Gerais	7
3	<i>Werving van vrijwilligers voor Brazilië</i>	8
3.1	Resultaten	8
4	<i>Fondsenwerving en PR</i>	9
4.1	Nieuwsbrief, website en Facebook	10
5	<i>Bestuur en organisatie</i>	11
5.1	Bestuur en vrijwilligers.....	11
5.2	Verantwoording.....	11
6	<i>Financieel verslag 2019</i>	12
6.1	Algemeen	12
6.2	Toelichting bij de balans.....	12
6.3	Toelichting bij de staat van baten en lasten	13
6.4	Toelichting op de overige lastenverdeling.....	15
	<i>Bijlagen</i>	16
1	<i>Balans per 31 december 2019</i>	17
2	<i>Staat van baten en lasten 2019</i>	18
3a	<i>Toelichting lastenverdeling 2019</i>	19
3b	<i>Verloop reserves en fondsen 2018</i>	19
4	<i>Begroting 2020</i>	20
5	<i>Kascontrole</i>	21

1 Voorwoord

Met dankbaarheid kijkt het bestuur van stichting Help Mij Leven terug op 2019. Dankbaar voor het mooie werk dat weer verzet kon worden door REMER, onze partnerorganisatie in Brazilië. Dankbaar voor de vele giften die stichting Help Mij Leven mocht ontvangen. En dankbaar voor de tomeloze inzet van enthousiaste medewerkers en vrijwilligers, zowel in Brazilië als in Nederland. Honderden Braziliaanse kinderen konden in 2019 dagelijks worden geholpen; zonder donateurs, vrijwilligers en lokale medewerkers was dat niet mogelijk geweest.

Ook in 2019 waren er weer uitdagingen. In de sloppenwijken (favela's) waar REMER actief is, is het lang niet altijd veilig. Eén van de favela's waar de veiligheidssituatie te wensen overlaat is Faz Quem Quer, in de noordzone van Rio de Janeiro, waar REMER in 2019 een nieuw project heeft opgezet. Regelmatig komt het in Faz Quem Quer tot schermutselingen tussen de politie en de lokaal opererende drugsbende. Soms zijn er doden en/of gewonden te betreuren bij deze schietpartijen. Dit stelt de medewerkers van REMER voor de uitdagende taak om gevaarlijke situaties te vermijden, zowel voor zichzelf als voor de kinderen die de organisatie onder haar hoede heeft. Tegelijkertijd zijn we als bestuur van stichting Help Mij Leven blij en dankbaar dat REMER in Faz Quem Quer een prachtig project heeft weten op te zetten: voetbalschooltje Escolinha Feyenoord FQQ.

Voor wat betreft favela Antares, waar REMER al langere tijd actief is, is de veiligheidssituatie ten goede veranderd. Jarenlang werd ook deze wijk gedomineerd door een drugsbende. Na een periode van bloedige conflicten tussen deze bende en een gewapende militie heeft laatstgenoemde groep eind 2018 de macht in de favela overgenomen. Hiermee is een einde gekomen aan het extreme geweld waar de bewoners van Antares onder gebukt gingen. Daar hangt een prijskaartje aan: voor het geweld is afpersing in de plaats gekomen. Maar de relatieve rust wordt door veel bewoners van Antares als een zegen ervaren.

Als bestuur van stichting Help Mij Leven stellen we vast dat REMER ook in 2019 veel heeft kunnen betekenen voor Braziliaanse kinderen in risicosituaties. Dit geldt zowel voor het werk van REMER in de favela's van Rio de Janeiro, als voor het werk van REMER op woonboerderij Sítio Shalom (in de staat Minas Gerais) waar kinderen uit probleemgezinnen langdurig opgevangen worden.

Op de hiernavolgende bladzijden van het jaarverslag 2019 treft u een beschrijving aan van de activiteiten die stichting Help Mij Leven en REMER in het afgelopen jaar hebben verricht, zowel in Nederland als in Brazilië. De financiële verantwoording maakt eveneens deel uit van dit jaarverslag.

Bestuur stichting Help Mij Leven, juni 2020

2 Hulp aan kinderen in Brazilië

De activiteiten van REMER richten zich enerzijds op kinderen in een aantal favela's in Rio de Janeiro. In Pequeri, in de naburige staat Minas Gerais, verzorgt REMER opvang en ontwikkeling van kinderen uit de wijde omgeving.

2.1 Hulp aan kinderen in risico situaties – Rio de Janeiro

In de stad Rio de Janeiro is het werk van REMER vooral gericht op kinderen die opgroeien te midden van armoede, misdaad en geweld; kinderen die het risico lopen zelf in de (zware) criminaliteit te belanden. In Rio de Janeiro is in 2019 veel aandacht uitgegaan naar het werk onder kinderen in de krottenwijken (favela's), waarbij sport- en leeractiviteiten een belangrijke rol spelen. De ontwikkeling van het werk van REMER, waarbij de focus ligt op preventie door sport en educatie, is voortgezet. Het bestuur van stichting Help Mij Leven steunt deze benadering door REMER van harte.

Favela Antares – preventie door educatie en sport

Het werk van REMER in Antares omvat drie onderdelen:

1. *Universo Cultural*

Op het schooltje Universo Cultural worden 5 dagen per week bijlessen en computerlessen gegeven aan in totaal 110 kinderen. Ook worden op dit schooltje workshops aangeboden en kunnen kinderen meedoen aan handenarbeidactiviteiten. De lessen worden gegeven in de middaguren, aan 2 verschillende leeftijdsgroepen in 3 klassen, hierin bijgestaan door een pedagoge en een psychologe. Uit eigen observaties heeft het team van REMER vastgesteld dat in elke groep mogelijk 30% van de kinderen kampt met stoornissen, zoals leerstoornissen en vormen van autisme. Mede daarom is in 2019 de omvang van elke klas gereduceerd van 25 naar 20 kinderen. In een kleinere groep hebben leraren/begeleiders van REMER meer mogelijkheden om aandacht te besteden aan de relaties van kinderen onderling. Kinderen worden aangemoedigd om op een positieve manier met elkaar om te gaan en respect voor elkaar te hebben. Daarnaast streven de leraren/begeleiders van REMER ernaar dat kinderen zich meer bewust worden van het belang van schoolgang en studie.

Ook wordt op het schooltje Universo Cultural de cursus Claves gegeven. Bij deze cursus leren kinderen om weerbaar te zijn en om tijdig te signaleren als er zaken dreigen te ontsporen in de gezinssituatie of elders. Hierbij kan gedacht worden aan uiteenlopende vormen van mishandeling, met inbegrip van seksueel geweld. Aan de kinderen wordt onder meer geleerd dat zij geen enkele vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag hoeven te tolereren, in de familiekring of daarbuiten, en dat er hulpverleners voor hen klaar staan als zij zich onveilig voelen.

2. Uni-Jovem (jeugdcentrum)

In Uni-Jovem vinden de volgende activiteiten plaats:

- Praatgroepen: de kennis en vaardigheden die de kinderen opdoen in deze praatgroepen zijn gekoppeld aan sociaal-maatschappelijke thema's (denk aan kinderarbeid, de juridische positie van kinderen, seksueel misbruik). In 2018 waren drie jongeren uit de praatgroepen van REMER verkozen om favela Antares te vertegenwoordigen bij de Gemeentelijke Conferentie over de Rechten van het Kind. In september 2019 is één van deze drie jongeren verkozen om mee te doen aan de Landelijke Conferentie in de hoofdstad Brasilia.
- Sportactiviteiten, tafeltennis en andere spelletjes als het buiten regent.
- Feesten, verjaardagen en andere festiviteiten.
- Bijeenkomsten voor de ouders van de kinderen.
- Uitdelen van alle lunches voor de kinderen/centrale keuken.

In juli en augustus is een extra etage gebouwd op het pand van Uni-Jovem, in eerste instantie bedoeld als lokaal voor muzieklessen, maar vervolgens ingezet als plaats van samenkomst voor de praatgroepen en als lokaal voor speciale lessen voor kinderen met autisme door onze pedagoge en psychologe.

3. Samara Sportclub

Bij deze club zijn vijf dagen per week 120 kinderen aangesloten in vier leeftijdsgroepen. Naast voetbal worden er ook andere sporten beoefend. Via deze sportactiviteiten leren kinderen zich in te zetten, te incasseren, samen te werken en om te gaan met kritiek; dit alles onder leiding van een sportlerares, een groepsleider en een maatschappelijk werkster. Jarenlang deelde een drugsbende de lakens uit in Antares. In die periode vocht deze bende bloedige conflicten uit met zowel de politie als met een gewapende militie. Momenteel is deze militie (een maffia-achtige organisatie waar onder meer ex-politieagenten deel van uitmaken) de baas in de wijk. Dat betekent minder schietpartijen en meer rust, zij het dat de bewoners van Antares daar wel voor moeten betalen (afpersing). Voor de kinderen in Antares die door REMER geholpen worden betekent de relatieve rust in de wijk dat zij, na jaren van stress en angst, kunnen leren om op een gezonde manier uitdrukking te geven aan hun gevoelens. De sportactiviteiten van Samara Sportclub leveren een bijdrage aan het kanaliseren van die gevoelens.

Belangrijk om te vermelden is dat Stichting Latoer de studiekosten betaalt voor drie jongeren uit Antares die door REMER geholpen worden: het gaat hier om de kosten voor een studie psychologie, een studie rechten en een opleiding tot sportleraar. In 2020 zullen de studiekosten voor nog eens twee jongeren betaald worden.

Favela Pedra Lisa – preventie door sport

In deze kleine, zeer arme wijk dicht bij Central do Brasil (het treinstation in het centrum van Rio de Janeiro) wonen veel criminelen die zich richten op de verkoop van drugs aan treinreizigers. Het overbrengen van drugs en geld wordt meestal door de jeugd gedaan. In Pedra Lisa betaalt REMER een sportleraar die drie dagen in de week, op het enige voetbalveld in de wijk, voetballessen geeft aan 90 kinderen tussen de 7 en 17 jaar. De lessen bieden stabiliteit, structuur en plezier in de levens van kinderen die opgroeien in een onrustige en gewelddadige omgeving: op het voetbalveld kunnen kinderen gewoon weer even kinderen zijn. En net als in Antares ontwikkelen de kinderen door te sporten ook spelenderwijs hun sociale vaardigheden.

Favela Morro da Providência – preventie door sport

Morro da Providência is een favela die naast Pedra Lisa ligt. Ook in deze wijk tiert de drugshandel nog altijd welig, met alle gewelddadige gevolgen van dien. Sportclub Sparta, een initiatief van REMER, voorziet als vanouds in een grote behoefte van kinderen uit de wijk Providência.

Zo'n 300 kinderen tussen de 7 en 17 jaar (verdeeld over 6 leeftijdscategorieën) zijn lid van deze sportclub en krijgen van maandag tot vrijdag (17.30-21.30 uur) voetballes van een sportleraar en twee vrijwilligers. Op zaterdag zijn er verschillende kampioenschappen en toernooien. De vrijwilligers monitoren het schoolbezoek van de kinderen en de daar behaalde resultaten. Op dit moment trainen verschillende kinderen 'uit de stal van Sportclub Sparta' bij een profclub in Brazilië.

Favela Salgueiro – preventie door educatie

Salgueiro, een favela in het noorden van Rio, is beroemd als thuisbasis van de gelijknamige sambaschool. Toch heeft ook in Salgueiro een drugsbende de touwtjes in handen. In deze wijk is REMER, in samenwerking met een katholieke organisatie, begonnen met het opzetten van een computercursus voor 100 kinderen in de leeftijd van 9 tot 14 jaar. Veel van deze kinderen kunnen amper met een computer omgaan omdat zij thuis geen computer hebben en omdat er op de gewone (meestal armere scholen) weinig computers voor leerlingen beschikbaar zijn. REMER betaalde in 2019 het maandelijkse salaris van de leraar.

Favela Faz Quem Quer – preventie door sport

Faz Quem Quer is een favela die, net als Salgueiro, in de (minder welvarende) noordzone van de stad ligt. De wijk telt zo'n 21.000 inwoners en wordt gedomineerd door een drugsbende. Tot voor kort waren er geen welzijnswerkers actief in deze gewelddadige wijk. Daarom heeft REMER in maart 2019, in samenwerking met een plaatselijke kerk en de wijkvereniging, het voetbalschooltje Escolinha Feyenoord FQQ opgezet in Faz Quem Quer. Na een goede opknapbeurt van het enige voetbalveldje in de favela heeft REMER een sportleraar aangesteld die drie keer per week voetballessen geeft aan de kinderen van de wijk. De voetballessen worden gegeven aan circa 80 kinderen – zowel jongens als meisjes – in de leeftijd van 7 tot 17 jaar (verdeeld over drie leeftijdscategorieën). Na afloop van de voetballessen ontvangen alle kinderen een lunch. Op sommige zaterdagdagen worden voetbaltoernooien gehouden of uitwedstrijden gespeeld.

Voor de kinderen in Faz Quem Quer vormen de trainingen en wedstrijden een zeer welkome afleiding van het frequente geweld en een manier om in een positieve setting te werken aan hun veerkracht en zelfvertrouwen. Hoezeer het geweld de levens van deze kinderen overschaduwde, werd in 2019 regelmatig duidelijk: 14 keer zag de sportleraar zich genoodzaakt om de training te onderbreken en met de kinderen een veilige schuilplek te zoeken, vanwege vuurgevechten tussen drugsdealers en politieagenten. Negen keer kon een voetbaltraining vanwege schietpartijen überhaupt niet van start gaan. Het risico van geweldsuitbarstingen is dan ook één van

de belangrijkste redenen waarom REMER naast het voetbalveld een eigen zaal wil bouwen die (ook) kan fungeren als schuilplek. REMER hoopt dat de bouw van deze zaal in 2020 gerealiseerd kan worden.

2.2 Langdurige opvang van kinderen met problematische achtergrond – Minas Gerais

Buiten Rio de Janeiro, in Pequeri, in de naburige staat Minas Gerais, verzorgt REMER opvang en ontwikkeling van kinderen uit de wijde omgeving, veelal op initiatief en/of verzoek van lokale kinderrechters.

Sítio Shalom – opvang, verzorging, educatie, sport & spel

REMER biedt op haar woonboerderij Sítio Shalom een veilig onderkomen aan kinderen uit probleemgezinnen: kinderen met een achtergrond van verwaarlozing, mishandeling en/of seksueel misbruik. Bijna altijd zijn de ouders van deze kinderen verslaafd aan drugs of alcohol en spelen er sociale en psychische problemen. De woonboerderij bestaat uit 4 huizen met 27 kinderen. Daarnaast is er een vijfde huis waar aan 6 jongeren een vorm van begeleid-wonen kan worden geboden. Verder begeleidt een maatschappelijk team 32 families van kinderen die op de woonboerderij hebben gewoond en families die adoptiegezin willen worden. Omdat de kindbescherming in de dorpen rond de woonboerderij weinig of niets onderneemt tegen gezinnen waarbinnen sprake is van seksueel misbruik, heeft REMER een vaste advocaat in dienst genomen om zo nodig juridische stappen te kunnen zetten. In 2020 zal REMER samen met Criança Esperança/ UNESCO beginnen met het geven van een aantal cursussen en workshops voor de jeugd van de woonboerderij en nog 80 kinderen uit probleemgezinnen in Pequeri en Guarará.

Zowel om financiële als om praktische redenen heeft REMER in 2019 het plan opgevat om een deel van de activiteiten van de Sítio Shalom in Pequeri te verhuizen naar het naburige stadje Bicas. Het streven is om in Bicas een tweetal huizen te bouwen ter opvang van de kinderen. Dit betekent dat een deel van de woonboerderij (het voorste deel) naar verwachting in 2020 zal worden verkocht aan een Nederlands echtpaar. Het achterste deel blijft eigendom van REMER en zal een eigen bestemming krijgen: vakantiecampen, voor onder andere kinderen uit de favela's waar REMER actief is, en verhuur voor congressen. De verhuizing van de kinderen die nu op de sítio wonen zal naar verwachting begin januari 2021 plaatsvinden.

3 Werving van vrijwilligers voor Brazilië

Vrijwilligers leveren al jaren een belangrijke bijdrage aan het werk van REMER in Brazilië. In de eerste plaats bieden deze vrijwilligers een helpende hand door hun concrete activiteiten. Maar vrijwilligers bieden ook morele steun: het is voor de medewerkers van REMER én voor de kinderen die de organisatie onder haar hoede heeft hartverwarmend om te zien dat er mensen van zo ver weg speciaal voor hen naar Brazilië komen.

Stichting Help Mij Leven doet bovendien in toenemende mate een beroep op vrijwilligers door hen tijdens en na hun verblijf in Brazilië te betrekken bij fondsenwerving, iets wat veel vrijwilligers overigens al uit eigen beweging doen. Het bestuur van stichting Help Mij Leven is blij met zulke betrokken vrijwilligers.

3.1 Resultaten

In juli 2019 is een groep van 9 vrijwilligers uit Friesland vertrokken naar Brazilië om de handen uit de mouwen te steken. Zo werd in de favela Faz Quem Quer een bijdrage geleverd aan de bouw van kerk, waar overdag ook vechtsportlessen worden gegeven aan kinderen. In de favela Antares werd het muziekgebouw van een nieuwe verlaag voorzien. Ook op de Sitio Shalom zijn vele klussen verricht. Er is echter niet alleen gewerkt, ook is met een team deelgenomen aan het eerste door Remer georganiseerde voetbaltoernooi in de favela Faz Quem Quer.

4 Fondsenwerving en PR

Fondsenwerving en PR behoren tot de kerntaken van het bestuur, in samenwerking met diverse vrijwilligers. De focus ligt hierbij op drie activiteiten:

- Informeren en ondersteunen van donateurs (particulieren dan wel organisaties) die het werk van stichting Help Mij Leven en REMER steun(d)en; donateurs vormen de ruggengraat voor de financiering van het dagelijkse werk van REMER in Brazilië (de 'business as usual');
- Contact leggen met organisaties en fondsen; zij zijn belangrijk om incidentele uitgaven te bekostigen, dan wel om 'gaten' in de begroting te vullen;
- Werven van nieuwe donateurs.

Vanuit Nederland streeft stichting Help Mij Leven ernaar (potentiële) donateurs, media en het bredere publiek te informeren over de moeilijke en gevaarlijke omstandigheden waaronder Braziliaanse kinderen in de armere lagen van de bevolking opgroeien. Daarnaast streeft stichting Help Mij Leven ernaar meer bekendheid te geven aan het werk dat REMER doet voor deze kinderen in Brazilië. Hiertoe zoekt de stichting actief de publiciteit met uiteenlopende acties en initiatieven. Hierbij kan gedacht worden aan evenementen die in Brazilië worden georganiseerd en fondswerving acties die in Nederland worden uitgevoerd.

Brasil Brave Challenge 2019

Na de succesvolle tocht in 2018 organiseerde Stefan Hameeteman van de Stichting Admiraal Siqueira een zesdaagse mountainbike tocht door de prachtige natuur van Minas Gerais. Negen deelnemers fietsten van 29 september tot 4 oktober meer dan driehonderd kilometer en klonnen 7400 meter. Dit deden zij met enorme inzet en kracht om de kinderen, die in de favela's van Rio de Janeiro in risicosituaties leven, een betere kans op een toekomst te geven. Zij haalden hiermee een sponsorbedrag van meer dan € 42.000 op. Een moment om nooit te vergeten was de aankomst van de moegestreden mannen, onthaald door de kinderen die op de Sitio Shalom leven.

4.1 Nieuwsbrief, website en Facebook

Donateurs worden via verschillende kanalen op de hoogte gehouden van de activiteiten van REMER in Brazilië en de stichting Help Mij Leven in Nederland. Enkele malen per jaar verschijnt een nieuwsbrief met daarin onder meer een uitgebreide toelichting van Robert Smits op het werk in Brazilië, verslagen van vrijwilligersreizen naar Brazilië en wervingsacties in Nederland. De nieuwsbrief wordt naar circa 1.000 donateurs, organisaties en media gestuurd, zowel op papier als per e-mail.

Op de website is veel achtergrondinformatie te vinden over REMER, stichting Help Mij Leven en de situatie in Brazilië. Tevens dient de website als eerste kanaal om informatie voor kandidaat-vrijwilligers te verstrekken. Ook is er een mogelijkheid tot online doneren en verschijnen af en toe korte nieuwsberichten tussen de nieuwsbrieven door.

De Facebook-pagina van stichting Help Mij Leven toont actuele nieuwsberichten, met name rond het werk in Brazilië, maar ook over acties in Nederland of andere zaken die gerelateerd zijn aan het werk van REMER en stichting Help Mij Leven. Het bereik van de pagina neemt steeds verder toe.

5 Bestuur en organisatie

5.1 Bestuur en vrijwilligers

Stichting Help Mij Leven heeft een onafhankelijk, onbezoldigd bestuur dat naast het dagelijks bestuur het beleid, de begroting en de jaarcijfers vastlegt. Geen der bestuursleden vervult andere functies die strijdig kunnen zijn met de belangen van de stichting. Het bestuur heeft in 2019 maandelijks vergaderd.

HET BESTUUR		VRIJWILLIGERS TER ONDERSTEUNING BESTUUR	
Voorzitter	Marieke Oostenbrink	Vrijwilliger bestuurszaken	Mieke Staal
Secretaris	Marijke van der Wenden	Vrijwilliger fondswerving	Bart van Asten
Penningmeester	Roeland Overkamp	Selectie vrijwilligers:	
Externe communicatie	Peter van Baalen	Coördinator	Bram van Workum
Fondswerving	Matty Kloosterman	Psychologe	Anna van den Berg
Algemeen	Cora Smits	Redactie nieuwsbrief	Yke Meindersma
Algemeen	Ad Kievit	Communicatie	Margaritha van Overbeeke/ Allard Gunnink
		Web beheer en design	Thom Knepper

5.2 Verantwoording

Met betrekking tot de interne verantwoording is mee te delen dat de Stichting Help Mij Leven uitgaat van de begroting van REMER die jaarlijks voorafgaand wordt besproken en door het bestuur wordt vastgesteld. Op basis van de begroting van REMER vindt de financiering van de projecten in Brazilië plaats. Maandelijks is er contact met REMER over de lopende activiteiten en projecten. Bij het vaststellen van de begroting voor het komende jaar is de evaluatie van de inzet in het voorgaande jaar een belangrijke factor.

Externe controle vindt plaats door het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving). Daarnaast is stichting Help Mij Leven transparant over het werk naar haar donateurs. Dit vertaalt zich in de publicatie van (financiële) resultaten in de nieuwsbrieven, op de website en in het jaarverslag.

Sinds 2005 is stichting Help Mij Leven geaccrediteerd door het CBF. Tot en met 2012 beschikte de stichting over het zogenoemde CBF-Keurmerk; sinds 1 februari 2013 beschikt de stichting over het CBF-certificaat voor kleine goede doelen. Sinds 2017 is dit overgegaan in het predikaat "CBF erkend goed doel".

Samenwerking - Brazilië

REMER is een zelfstandige, Braziliaanse organisatie met een eigen bestuur, medewerkers en begroting. De samenwerking met REMER geschiedt op basis van jaarlijkse afspraken en is een belangrijke basis voor de uitvoering van onze doelstellingen en fondsenwerving.

Ook worden afspraken gemaakt over de wijze en frequentie van verantwoording, zowel als afspraken over niet-financiële bijdragen vanuit Nederland.

6 Financieel verslag 2019

6.1 Algemeen

De rekening is opgemaakt conform de Richtlijn 650 Verslaggeving Fonds wervende Instellingen ten behoeve van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Eventuele verschillen in de totaalbedragen in de jaarrekening zijn ontstaan uit afronding van de bedragen in de diverse tabellen.

Conform de CBF bepalingen registreert de stichting bestemde giften zowel bij de inkomsten als bij de uitgaven. Grote giften zijn veelal gekoppeld aan specifieke projecten en hebben daardoor een incidenteel, wisselend karakter. Hierdoor kunnen in de jaarrekening van stichting Help Mij Leven van jaar op jaar schommelingen ontstaan.

Grondslagen voor waardering

Uitgaven en inkomsten

De uitgaven en inkomsten zijn toegerekend aan de periode waarin zij gepleegd c.q. ontvangen zijn.

Materiële vaste activa

Er zijn geen materiële vaste activa.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een bedrag van oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

6.2 Toelichting bij de balans

Activa

Onder de 'Vorderingen en overlopende activa' zijn in december gepleegde vooruitbetalingen verantwoord.

De post 'liquide middelen' omvat de saldi per eind december 2018 van de rekeningen bij Rabobank en ING.

Passiva

Het beleid ten aanzien van de continuïteitsreserve is als volgt: de hoogte ervan bedraagt minimaal drie maanden afdrachten aan de partnerorganisatie REMER in Brazilië. Momenteel is dat ongeveer € 78.000. De balanspositie per 31 december laat echter een beeld zien dat we de beoogde reserve ruimschoots hebben. Ongeveer een derde van het jaarbedrag aan giften en schenkingen wordt in de maand december ontvangen. Hierdoor is het een terugkerend gegeven dat de reserve in oktober en november van de afgelopen jaren lager is dan gewenst.

De resultaten van het boekjaar worden aan de continuïteitsreserve toegevoegd c.q. onttrokken. We streven ernaar om de afdrachten aan lopende projecten van REMER op hetzelfde niveau te houden als het voorgaande jaar om het lokale beleid in Brazilië bestendig te kunnen financieren. Eventuele tegenvallende inkomsten bij stichting Help Mij Leven worden daardoor zoveel mogelijk eerst opgevangen en meevallers worden niet direct volledig uitgegeven.

Het overschot van 2019 bedraagt € 54.772 en werd toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Het resultaat is met name gevormd door een voor stichting Help Mij Leven gunstige wisselkoers. Aan het begin van het jaar wordt de begroting vastgesteld op basis van de begroting van het werk in Brazilië, opgesteld in Reals. De Braziliaanse munteenheid is sterk in waarde gedaald. Met minder euro's kon in Brazilië hetzelfde werk worden uitgevoerd. Wel is het zo dat de prijzen momenteel in Brazilië onder druk staan. De verwachting is dat de bijdragen die nodig zijn om het werk goed te continueren, op korte termijn zullen stijgen.

Het saldo van de bestemmingsfondsen bestaat per einde 2019 uit het vrijwilligersfonds (saldo € 23.006, er is uit dit fonds in 2019 € 3.320 minder besteed dan door het fonds is ontvangen).

6.3 Toelichting bij de staat van baten en lasten

Inkomsten

In het boekjaar 2019 zijn de baten € 52.319 hoger dan begroot (17% hoger) en € 24.668 hoger dan in 2018 (7% hoger). De verschillen worden in onderstaande tabel geduid:

Inkomstenpost	€ 1000 verschil met begroting 2019	% verschil	€ 1000 verschil t.o.v. jaarrekening 2018	Toelichting
Particulieren	24	+17%	23	
Organisaties	1	0%	2	
Bestemde giften	+27	n.v.t.	3	Worden niet begroot

Giften van organisaties die zelf als fondsenwervende instelling bekend staan worden sinds dit boekjaar conform de richtlijnen van het CBF verantwoord onder 'baten uit acties van derden'. Dat betekent echter niet dat onze fondsenwerfers hier geen inspanningen voor gedaan hebben.

Het bedrag aan incasso's op basis van afgegeven machtigingen is ten opzichte van 2018 nauwelijks gewijzigd, en bedraagt iets minder dan 50.000 euro. De verschuiving van 'automatische incasso' naar 'zelf doen' middels online doneren lijkt zich niet verder door te zetten.

Evenals in 2018 hebben in totaal circa 80 organisaties en naar schatting zo'n 800 donateurs de stichting gesteund. Het werkelijk aantal donateurs is moeilijk te bepalen omdat een steeds groter aantal donaties anoniem online gedaan wordt. Ongeveer 300 donateurs deden via automatische incasso hun bijdrage. Sommige donateurs doneren via een notariële akte of via de fiscale faciliteit 'periodieke schenking met overeenkomst'.

Daarnaast zijn er ook dit jaar weer vrijwilligers geweest die zelf of via hun achterban een aanzienlijke bijdrage aan de activiteiten van stichting Help Mij Leven hebben geleverd. Alle gevers hartelijk bedankt!

Bestedingen

Met de donaties wordt in Brazilië de vereniging REMER ondersteund, die zich inzet voor kinderen in risico-situaties.

REMER heeft ook andere inkomsten. Naast de bijdragen van de stichting Help Mij Leven en directe giften van enkele Nederlandse fondsen wordt REMER door lokale overheden, non-gouvernementele organisaties en ook Braziliaanse donateurs gesteund. De bijdrage van stichting Help Mij Leven omvat ongeveer 60% van de totale inkomsten van REMER.

Het bestedingspercentage in 2019 is uitgekomen op 82,6%. Het beleid hieromtrent is te streven naar een percentage tussen de 95% en 105%, waarmee stichting Help Mij Leven nagenoeg al haar inkomsten afdraagt aan de doelstelling. De bestedingen zijn in 2019 lager uitgevallen dan begroot doordat de koers van de Braziliaanse Real evenals in 2018 is gedaald ten opzichte van de Euro. Het resultaat van deze koersafwijking is direct verwerkt in de bestedingen aan REMER en is niet direct terug te vinden in de post koersresultaten op de staat van baten en lasten.

Het bestuur van stichting Help Mij Leven laat zich bij het vaststellen van haar eigen jaarlijkse begroting leiden door de informatie van REMER uit Brazilië over de lopende activiteiten, de voorgenomen nieuwe initiatieven en het verwachte geefgedrag van de donateurs. De verdeling van de bijdragen over de activiteiten is zoveel mogelijk conform deze begroting, maar daarvan kan worden afgeweken op basis van de werkelijke ontwikkelingen gedurende het jaar en bijstelling van prioriteiten.

REMER – Algemeen

Onder organisatie en coördinatie vallen onder andere de kosten van aansturing, de coördinatie, de administratie en het secretariaat van REMER. De uitgaven voor organisatie en coördinatie zijn in 2019 vrijwel conform begroting afgedragen

REMER – Rio de Janeiro

De kosten voor *Rio algemeen* omvatten onder andere de salarissen van medewerkers van REMER, waaronder maatschappelijk werkers, een coördinator en een sportleraar. De bestedingen voor Antares (voetbal), Pedra Lisa (school), Samara en Sparta waren beide in lijn met de begroting. De exploitatiekosten van Salquero zijn een stuk lager dan begroot. De exploitatiekosten van de school in Antares zijn ook in 2019 weer door een Nederlandse ondernemersgroep betaald. De exploitatiekosten van Faz Quem Quer zijn nieuw.

REMER – Minas

De afdrachten ten behoeve van de woonboerderij waren in 2019 een stuk lager dan begroot. Dit in verband met de inkrimping van het aantal kinderen dat op de Sitio opgevangen wordt die bij de opmaak van de begroting voor 2019 nog niet kon worden voorzien.

REMER – Besteed uit bestemmingsfondsen

Er waren in 2019 bestedingen uit een tweetal bestemmingsfondsen: Uit het vrijwilligersfonds 'TFT (ThuisFrontTeam) Jacoline Groenendijk', waaruit bestemde bestedingen ten behoeve van de woonboerderij in Minas Gerais gedaan worden, is in 2019 € 17.223 besteed. De toevoegingen aan dit bestemmingsfonds bedroegen € 20.542 zodat er in 2019 per saldo € 3.320 aan het fonds werd toegevoegd. Ook zijn dit jaar de bestedingen uit het fonds 'Pensioen Robert Smits' voortgezet. Omdat de bijdragen aan dit fonds één op één worden doorgezet naar Brazilië, zijn alleen de bestemde ontvangsten en bestedingen (€ 21.000) zichtbaar en bouwt het fonds geen saldo op bij stichting Help Mij Leven.

Percentage kosten van fondsenwerving

Het percentage 'kosten van fondsenwerving' is met 2,1% van de baten ruim binnen de doelstelling van het bestuur (maximaal 5% van de baten) gebleven. Het CBF hanteert een norm van maximaal 25%.

6.4 Toelichting op de overige lastenverdeling

Het bestuur van de stichting is onbezoldigd en ontvangt geen vergoeding anders dan voor gemaakte onkosten voor de uitvoering van de fonds wervende activiteiten. Er zijn geen bezoldigde toezichthouders of personeelsleden. Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan bestuurders of toezichthouders. De stichting voert zelf geen projecten uit in Brazilië, maar zorgt voor financiële steun van de Braziliaanse stichting REMER.

De publiciteitskosten zijn licht gestegen en hebben betrekking op druk- en verzendkosten van de nieuwsbrief en foldermateriaal.

De post “bezoeken aan Nederland” bevat dit jaar alleen de reis- en verblijfskosten van bezoeken van Robert Smits aan Nederland, de tickets zijn door donateurs betaald, waarvoor dank.

De kantoorkosten bestaan uit kosten die door de banken in rekening (2019: € 2.116) worden gebracht, software voor de boekhouding en donateursadministratie en dergelijke.

Door de veranderde regels bij het CBF hoeft met ingang van 2016 bij het jaarverslag geen beoordelingsverklaring afgegeven te worden. In plaats daarvan heeft een controle door een kascommissie plaatsgevonden. Het verslag van de kascontrole commissie treft u in de bijlage.

Bijlagen

1. Balans per 31 december 2019

	31 december 2019	31 december 2018
Activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	-	-
<i>Financiële vaste activa</i>	-	-
	<hr/>	<hr/>
	-	-
<i>Voorraden</i>		
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	1.750	36.700
<i>Liquide middelen</i>	226.715	139.674
	<hr/>	<hr/>
	228.465	176.374
Totaal	228.465	176.374
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Passiva		
<i>Reserves en fondsen</i>		
- reserves		
· continuïteitsreserve	193.459	138.687
· overige reserves	-	-
	<hr/>	<hr/>
	193.459	138.687
- fondsen		
· bestemmingsfonds TFT	23.006	19.687
· bestemmingsfonds overig	12.000	6.000
	<hr/>	<hr/>
	228.465	164.374
<i>Voorzieningen</i>	-	-
<i>Langlopende schulden</i>	-	-
<i>Kortlopende schulden</i>	-	12.000
Totaal	228.465	176.374
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

2. Staat van baten en lasten 2019

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten			
Baten uit fondsenwerving			
Bestemde giften	48.259	21.000	44.761
Giften en schenkingen particulieren	169.295	145.000	145.838
Giften en schenkingen organisaties	140.766	140.000	143.047
Baten uit akties van derden			
Bestemde giften			0
Giften organisaties	0	0	0
Rentebaten en baten uit beleggingen			
Rentebaten	0	0	5
Koersresultaten	0	0	0
Som der baten	358.319	306.000	333.651
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
REMER - Algemeen			
Organisatie en coordinatie	47.237	45.905	62.075
REMER onvoorzien			
REMER - Rio de Janeiro			
Rio Algemeen	52.023	54.317	50.298
Antares	30.224	32.364	27.972
Faz Quem Quer	1.661		
Pedra Lisa	6.150	7.161	5.654
Salguero	1.657	5.754	
Samara	17.966	18.581	
Sparta	13.861	15.045	14.080
REMER - Minas			
Woonboerderij	73.293	98.848	107.749
REMER - overig			
Besteed uit bestemde giften	51.872	21.000	44.761
totaal REMER, besteed aan doelstelling	295.944	298.976	312.590
Werving baten			
Publiciteitskosten	4.769	3.200	3.105
Bezoek(en) aan Nederland	718	1.200	1.181
Totaal kosten van batenwerving	5.487	4.400	4.286
Beheer en administratie			
Kantoor- en bankkosten	1.091	1.200	1.119
CBF Certificaat	1.025	600	40
Accountantskosten	0	0	0
Totaal kosten beheer en administratie	2.116	1.800	1.159
Som der lasten	303.547	305.176	318.034
Saldo van baten en lasten	54.772	824	15.617
Bestedingspercentage	82,6%		93,7%
Kosten fondsenwerving in % van de baten	2,1%		1,6%

3a. Toelichting lastenverdeling 2019

	Doelstelling	Werving baten					Beheer en administratie	Totaal 2019	Begroot 2019	Totaal 2018
	REMER	Eigen fondsenwerving	Gezamenlijke acties	Acties derden	Subsidies	Belegging en				
Subsidies en bijdragen										
Afdrachten	295.944							295.944	298.976	312.590
Aankopen en verwervingen										
Uitbesteed werk										
Publiciteit en communicatie										
Personeelskosten										
Huisvestingskosten										
Kantoor- en algemene kosten		5.487					2.116	7.603	6.200	5.444
Afschrijving en rente										
Totaal	295.944	5.487					2.116	303.547	305.176	318.034

3b. Verloop reserves en fondsen 2019

	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018	Werkelijk 2017
Continuïteitsreserve			
Stand begin verslagjaar	138.687	123.070	94.586
Overschot/tekort	54.772	15.617	28.484
Stand einde verslagjaar	193.459	138.687	123.070
Bestemmingsfonds TFT			
Stand begin verslagjaar	19.687	12.195	10.424
Overschot/tekort	3.320	7.492	1.771
Stand einde verslagjaar	23.006	19.687	12.195
Overige bestemmingsreserves			
Stand begin verslagjaar	0	0	5.515
Overschot/tekort	0	0	-5.515
Stand einde verslagjaar	0	0	0
Totaal bestemde reserves			
Stand begin verslagjaar	19.687	12.195	15.939
Overschot/tekort	3.320	7.492	-3.744
Stand einde verslagjaar	23.006	19.687	12.195

4. Begroting 2020

	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Baten				
Baten uit eigen fondsenwerving				
Bestemde giften	24.978	48.259	21.000	44.761
Giften en schenkingen particulieren	150.000	169.295	145.000	145.838
Giften en schenkingen organisaties	140.000	140.766	140.000	143.047
Baten uit akties van derden				
Bestemde giften				
Giften organisaties				
Rentebaten en baten uit beleggingen				
Rentebaten				5
Koersresultaten				
Overige baten				
Som der baten	314.978	358.319	306.000	333.651
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
REMER - Algemeen				
Organisatie en coordinatie	83.963	47.237	45.905	62.075
Ontslagvergoedingen	9.070			
REMER - Rio de Janeiro				
Straatwerk / Rio Algemeen	34.029	52.023	54.317	50.298
Jacarézinho				
Antares	26.190	30.224	32.364	27.972
Faz Quem Quer	17.816	1.661		
Pedra Lisa		6.150	7.161	5.654
Salgueiro	17.787	1.657	5.754	
Samara	21.693	17.966	18.581	
Sparta	7.022	13.861	15.045	14.080
REMER - Minas				
Woonboerderij	69.408	73.293	98.848	107.749
Besteed uit gelabelde giften	24.978	51.872	21.000	44.761
totaal REMER, besteed aan doelstelling	311.957	295.944	298.976	312.589
Werving baten				
Kosten fondsenwerving				
Publiciteitskosten	3.200	4.769	3.200	3.105
Bezoek(en) aan Nederland	1.200	718	1.200	1.181
Totaal kosten van batenwerving	4.400	5.487	4.400	4.286
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie				
Kantoor- en bankkosten	1.200	1.091	1.200	1.119
CBF Keurmerk / Certificaat	600	1.025	600	40
Accountantskosten	0	0	0	0
Totaal kosten beheer en administratie	1.800	2.116	1.800	1.159
Som der lasten	318.157	303.547	305.176	318.034
Bijzondere baten en lasten				
Saldo van baten en lasten	-3.179	54.772	824	15.617

5. Kascontrole

De kascontrole heeft ten tijde van de opmaak van de jaarcijfers en dit rapport nog niet plaatsgevonden maar staat wel op korte termijn gepland. Het controlerapport volgt derhalve op korte termijn.